

Nissi Põhikooli muusika 7.-9. klassi ainekava

Tunde nädalas:

Õppeaine	7. kl	8. kl	9. kl	Kokku
	Muusika	1	1	1

Õppesisu ja õpitulemused III kooliastmes

9. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus;
- 2) tunneb ja tunnustab muusika erinevaid avaldusvorme;
- 3) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt hääle omapäras;
- 4) laulab koolikooris ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
- 5) mõistab ja väärtustab laulupeo olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- 6) suudab olla tähelepanelik ja keskendunud kuulaja;
- 7) oskab koos musitseerides kuulata ennast ja kaaslast;
- 8) suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 9) oskab laulda peast mõnd eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning oma kooli laulu;
- 10) oskab laulda peast Eesti Vabariigi hümnid ning Eesti lipu laulu.
- 11) tunneb noodikirja, kasutab helikõrguste silp- ja tähtnimesid ning astmenimesid;
- 12) väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- 13) suudab kuulatud muusika kohta arvamust avaldada, kasutades oskussõnavara;
- 14) leiab sarnasusi ja erisusi erinevate maade ja ajastute muusikas;
- 15) väärtustab musitseerimisvõimet ning head muusikat elavas ettekandes;
- 13) teab autoriõigusi ning nendega kaasnevat kohustusi;
- 14) omab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest, ametitest ja õppimisvõimalustest;
- 15) kasutab muusikalistes tegevustes infotehnoloogia vahendeid.

Muusika õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab õige vokaaltehnikaga, arvestades oma hääle omapära;
- 2) järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 3) mõistab absoluutsete ja relatiivsete helikõrguste tähendust;
- 4) kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas laulmisel;
- 5) osaleb lauluvara valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 6) suudab laulda kolmehäälsed kaanoneid ning oma häält 1 – 3 – häälses seades;
- 7) laulab peast kooliastme ühislaule.

Pillimäng

Õpilane:

- 1) kasutab kaasmängudes rütmi- ja plaatpille, plokkflööti, väikekannelt ja kitarr;
- 2) tunneb kasutatavate pillide mängutehnilisi võimalusi;
- 3) suudab keel- ja puhkpile kuulmise järgi ja tehniliste vahendite abil häälestada;
- 4) tunneb klaviatuuri, suudab erinevatel pillidel mängida lihtsaid meloodiaid;
- 5) lähtub pillimängus absoluutsetest helikõrgustest;
- 6) kasutab muusikat esitades oma võimeid, teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikudes muusika iseloomu;
- 2) oskab marssida muusika taktis ning tunneb standardtantsudet samme.
- 3) teab eesti algupäraseid ja Ruroopa tavadest inspireeritud rahvatantse

Omalooming

Õpilane:

- 1) improviseerib rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi (*ostinato*-)kaasmänge;
- 3) loob ja tõlgib laulusõnu;
- 4) suudab muusikat ning loomingulisi ideid liikumise kaudu väljendada.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

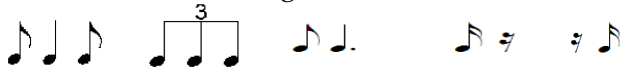
Õpilane:

- 1) eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid ning muusikateose ülesehitust;
- 2) teab erinevate muusikaliikide (*žanrite*) eripära;
- 3) eristab kuulmise järgi muusikastiile;
- 4) eristab kuulmise järgi hääleliike ja vokaalkoosseise;
- 5) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning pillikoosseise;
- 6) teab tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ja esituskooresseise;
- 7) teab muusikaelu suursündmusi ja paikkondlikke kultuuritraditsioone;
- 8) tunneb eesti pärimusmuusikat ning selle tänapäevaseid tõlgendusi;
- 9) on tutvunud Eesti ning erinevate Euroopa maade ja maailma kultuuripiirkondade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 10) arutleb muusika üle oskussõnavara kasutades, suudab kuulata ja arvestada teiste arvamust ning põhjendab oma seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 11) teab autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

- 2) mõistab taktimõõdu (2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 jne) tähendust
- 3) tunneb noodijoonestiku ja noodivõtmete tähendust;
- 4) tunneb klaviatuuri ning klassikaliste keel- ja puhkpillide häälestusi;
- 5) tunneb helikõrguste silp- ja tähtnimesid, astmenimesid ning eristab helilaade;
- 6) mõistab helistike C–a, G–e, F–d ning alteratsiooni- ja võtmemärkide tähendust;
- 7) tunneb diatoonilise helirea intervalle ning mõiste *akord* tähendust;
- 8) teab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.

Õppekäigud

Õpilane:

- 1) osaleb õppekäigul ühel korral poolaastas (kontsert, etendus, muuseumikülastus);
- 2) avaldab ja põhjendab oma arvamust muusikaelamustest nii sõnas kui ka kirjas;
- 3) kasutab arvamust väljendades muusikalisi teadmisi ja oskussõnavara.

Muusikaõppe sisu III kooliastmes

III kooliastmes on tähelepanu keskmes õpilaste iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid.

Klassitunnis lauldakse nii ühe- kui ka mitmehäälselt, kooris ühe- kuni kolmehäälselt. Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarriga mänguvõttes, sh lihtsamad akordid.

Laulmine ja pillimäng pakuvad muusikalise omaloomingu ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksi kui ka rühmatööna. Õpilaste pop- ja rokkmuusikahuvi kasutamiseks loomevõimete arendamisel tuleks leida koolis ansambli mänguvõimalusi.

Muusikat kuulates on tähtis suuta kuuldu sõnaliselt iseloomustada ning oma arvamust argumenteeritult põhjendada, kasutades selleks nii emakeele rikkusi kui ka oskussõnavara. Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes.

Õpilaste isikupärast esinemisostkust toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms).

Et arendada kuulamiskogemust, kujundada kontserdi külastamise kultuuri ning avardada silmaringi, külastatakse kontserte ja muusikaetendusi ning käiakse mitmesugustel õppekäikudel ning kohtutakse paikkonnas, aga ka kogu Eestis tuntud muusikutega.

Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Õpitulemused ja rõhuasetused õppesisu käsitlemisel

III kooliastmes klassiti

1. Laulmine

Õpitulemused III kooliastme lõpuks	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel klassiti
<p>lõpilane laulab õige vokaaltehnikaga, arvestades oma hääle omapära; järgib häälehoitu häälemurdeperioodil; kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas laulmisel; osaleb lauluvara valimisel ja põhjendab oma seisukohti; suudab laulda kolmehäälseid kaanoneid ning oma häält 1 – 3 – häälses seades</p>	<p>7., 8. ja 9. klass Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansamblid, koorid). Laulude õppimine: noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega, kuulmise järgi. Vestlused laulu sisust ja saamisloost, autoritest ja esitajatest, kasutatud väljendusvahenditest jne.</p>
<p>Õpilane laulab peast kooliastme ühislauke: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk, M. Lipp) „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (J. Kappel, M. Eisen jning A. Mattiisen, J. Leesment) „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter, E. Vetemaa), „Saaremaa valss“ (R. Valgre, D. Vaarandi), „Kalevite kants“ (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär, L. Tungal).</p>	<p>7. klass „Eesti hümn“ (F. Pacius, J. V. Jannsen) „Eesti lipp“ (E. Võrk, M. Lipp) „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort)</p> <p>8. klass „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk, M. Lipp) „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ J. Kappel, M. Eisen; A. Mattiisen, J. Leesment) „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter, E. Vetemaa),</p> <p>9. klass „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk, M. Lipp) „Saaremaa valss“ (R. Valgre, D. Vaarandi) „Kalevite kants“ (P. Veebel, P. Kuusik) „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär, L. Tungal).</p>
<p>Õpilane mõistab absoluutsete ja relatiivsete helikõrguste (astmete) tähendust ning vajalikkust noodist lauldmisel; kasutab neid meloodiat õppides.</p>	<p>7., 8. ja 9. klass Meloodiate laulmine absoluutseid ja relatiivseid helikõrgusi kasutades (käemärkidega) rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides ja helistikes. Absoluutsete helikõrguste täht- ja silpnimedega seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-g²). Duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega.</p>

2. Pillimäng

Õpitulemused III kooliastme lõpuks	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel klassiti
<p>Õpilane kasutab kaasmängudes rütmi- ja plaatpille, plokkflööti, väikekannelt, kitarri; tunneb kasutatavate pillide mängutehnilisi võimalusi; suudab keel- ja puhkpille häälestada; tunneb klaviatuuri, suudab erinevatel pillidel mängida lihtsaid meloodiaid; lähtub pillimängus absoluutsetest helikõrgustest; kasutab muusikat esitades oma võimeid, teadmisi ja oskusi.</p>	<p>7., 8. ja 9. klass <i>Ostinato</i>- kaasmängud, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Rütmmängud ja -harjutused. Absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus. Helistike C- a, G - e ning F- d jt kasutamine pillide võimalustest lähtuvalt ja arvestades õpilaste oskusi. Klahvpilli ja tehniliste vahendite kasutamine pillide häälestamisel; Süvendatult pilli õppinud koolikaalaste rakendamine musitseerimisel. Kindla helikõrgusega kellukeste kasutamine esitatavate muusikapalade ilmestamiseks</p>

3. Muusikaline liikumine

Õpitulemused III kooliastme lõpuks	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel klassiti
<p>Õpilane tunnetab ja väljendab liikudes muusika iseloomu; oskab marssida muusika taktis ning tunneb tantsusamme.</p>	<p>7., 8. ja 9. klass Omandatud muusikas liikumise oskuste rakendamine muusikalistes etteastetes ning erinevates muusikalistes tegevustes; loominguliste ideede väljendamine liikumise abil.</p>
<p>Õpilane väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.</p>	<p>7. klass Euroopa algupära standardtantsud; Euroopa tantsudest tuletatud eesti rahvatantsud</p>
	<p>8. klass Ladina-Ameerika algupära standardtantsud; nende elemendid lavalises liikumises</p>
	<p>9. klass Lisanduvad idamaade, Aafrika ja Austraalia tantsude elemendid ning eesti algupärane tants</p>

4. Omalooming

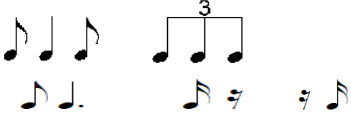
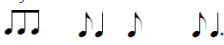

Õpitulemused III kooliastme lõpuks	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel klassiti
<p>Õpilane improviseerib rütmi- ja plaatpillidel; loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi (<i>ostinato</i>-)kaasmänge; loob ja tõlgib laulusõnu; suudab muusikat ning loomingulisi eid liikumise kaudu väljendada.</p>	<p>7., 8. ja 9. klass Omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid. Lihpillide valmistamine. Loominguliste ideede teostamine arvuti-programme (noodistusprogramme) kasutades.</p>

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused III kooliastme lõpuks	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel klassiti
<p>Õpilane eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid ning muusikateose ülesehitust; teab erinevate žanrite eripära; eristab kuulmise järgi muusikastiile</p>	<p>7., 8. ja 9. klass Erinevate muusikavormide kuulamine ning neis esinevate väljendusvahendite ning ülesehituse (laulu- lihtvormid, variatsioon- ja rondovorm) analüüsimine. Uurimustööde (essee, analüüs, uurimus, retsensioon, referaat, plakat, <i>powerpoint</i> esitlus) koostamine ja ettekandmine.</p>
<p>Õpilane eristab kuulmise järgi muusikastiile; eristab kuulmise järgi hääleliike ja vokaalkooseise; eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning pillikoosseise; teab tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ja esituskooseise teab muusikaelu suursündmusi ja paikkondlikke kultuuritraditsioone; tunneb eesti pärimusmuusikat ning selle tänapäevaseid tõlgendusi; on tutvunud Eesti ning erinevate Euroopa maade ja maailma kultuuripiirkondade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt; arutleb muusika üle oskussõnavara kasutades, suudab kuulata ja arvestada teiste arvamust ning põhjendab oma seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult; teab autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).</p>	<p>7. klass Eristab kõla ja kuju järgi: poogenpille (viul, viola e altviul, tšello, kontrabass) näppepille (harf, kitarr; ka lauto ja <i>banjo</i>) puupuhkpille (flööt oboe, klarnet, saksofon, fagott) vaskpuhkpillid: (metsasarv, trompet, kornet, flüügelhorn, althorn, eufoonium tromboon, tuuba) kindla helikõrgusega löökpillid: timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega löökpillid (rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt; klahvpillid: klaver, klavessiin, orel, akordion; elektrofonid: süntesaator, elektriklaver. Teab tuntud heliloojaid, interpreete.</p>
	<p>8. klass Eristab kõla järgi pillikoosseise: orkestrid: (sümfoonia-, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilli-, jazzorkester - <i>bibgband</i>); ansamblid: (keelpillikvartett, duett, trio, puhkpillikvintett, rock-, pop- ja jazzansambel). Teab tuntud dirigente, ansambleid ja orkestreid.</p>
	<p>9. klass Eristab kuulmise järgi muusikastiile; eristab kuulmise järgi hääleliike ja okaalkooseise; Eristab erinevate ajastute muusikat ja stiile. Teab muusika suursündmusi.</p>
<p>Õpilane on tutvunud Eesti ning Prantsusmaa, Itaalia, Hispaania, Ameerika, Aafrika, Idamaade ning Austraalia ja Okeaania muusika-pärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt. Tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi.</p>	<p>7. klass Eesti, Prantsuse, Itaalia, Hispaania</p>
	<p>8. klass Eesti (kaasaegne), Põhja- ja Ladina-Ameerika</p>
	<p>9. klass Aafrika, Idamaad ning Austraalia ja Okeania; Eesti pärimusmuusika kaasaegsed tõlgendused,</p>

<p>Õpilane arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult. Eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat.</p>	7. klass Pop- ja rokkmuusika üle arutlemine ja analüüsimine, kasutades oskussõnavara.
	8. klass Filmi- ja lavamuusika üle arutlemine ja analüüsimine, kasutades oskussõnavara.
	9. klass Džässmuusika üle arutlemine ja analüüsimine, kasutades oskussõnavara.
<p>Õpilane tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).</p>	7., 8. ja 9. klass Tutvumine Eesti autorikaitse seadusega. Intellektuaalse omandi kasutamine internetis.

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused III kooliastme lõpuks	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel klassiti
<p>Õpilane mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid musitseerides;</p> <p>mõistab taktimõõdu (2/2, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 jne), noodijoonestiku ja noodivõtmete tähendust; tunneb klaviatuuri ning klassikaliste keel- ja puhkpillide häälestusi; tunneb helikõrguste silp- täht- ja astmenimesid, ning eristab helilaade; mõistab helistike C–a, G–e, F–d ning juhuslike ja võtmemärkide tähendust; tunneb diatoonilise helirea intervalle ning mõiste <i>akord</i> tähendust</p>	7. klass Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: 2/4, 3/4, 4/4 taktimõõt. Intervallid pööretega diatoonilises helireas
	8. klass Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: 2/2, 3/8, 6/8 taktimõõt. Helistikud C-a, G-e, F-d. Kromaatiline helirida. Kolmkõlad pööretega diatoonilises helireas
	9. klass Helistikud D-h jt vastavalt vajadusele. Pentatooniline helirida. Septakordid pööretega diatoonilises helireas. Akordimärgid.
<p>Õpilane teab muusikaliste oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.</p>	7. klass Pop- ja rock, jazzmuusika, süva- ja levimuusika
	8. klass Ooper, operett, ballett, muusikal
	9. klass Orkestrite liigid; partii ja partituur

7. Õppekäigud

Õpitulemused III kooliastme lõpuks	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel klassiti
Õpilane osaleb õppekäigul ühel korral poolaastas (kontsert, etendus, muuseumikülastus); avaldab ja põhjendab oma arvamust muusikaelamustest sõnas ja kirjas; kasutab arvamust väljendades muusikalisi teadmisi ja oskussõnavara	7., 8. ja 9.klass Suuliselt, kirjalikult ja muul looval viisil (visuaalne kunst, dramatiseering, loovliikumine jms) oma arvamuse väljendamine, kasutades seni õpitud väljendusvahendeid ja oskussõnavara.